

II

(Akty, jejichž zveřejnění není povinné)

KOMISE

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 14. prosince 2004

o státní podpoře Německa ve prospěch bavorských strojních sdružení

(oznámeno pod číslem K(2004) 4771)

(Pouze německé znění je závazné)

(2006/570/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na čl. 88 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru,
a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek
v souladu s uvedenými články ⁽¹⁾, a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

I. POSTUP

- (1) Dopisem ze dne 31. ledna 2001 oznámilo Německo Komisi opatření ve prospěch bavorských strojních sdružení. Další informace byly sděleny dopisem ze dne 11. května 2001, doručeným 16. května 2001, a dopisem ze dne 9. října 2001, doručeným 11. října 2001.
- (2) Dopisem ze dne 9. října 2001 Německo sdělilo, že opatření se provádí již od roku 1970 a doposud nebylo oznámeno. Proto byla podpora zapsána do seznamu neoznámených podpor.

- (3) Dopisem ze dne 7. února 2003 uvědomila Komise Německo o svém rozhodnutí zahájit vůči tomuto opatření řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy o ES. V rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení upozornila Komise na to, že vůči části opatření (sociální podniková pomoc) nemá námitky, protože tato část je v souladu s ustanovením oddílu 14 Pokynů Společenství pro státní podporu v odvětví zemědělství ⁽²⁾ (dále jen „pokyny Společenství“), a proto je podle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES slučitelná se společným trhem.

- (4) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽³⁾. Komise vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek k dotčené podpoře.

- (5) Dopisem ze dne 29. dubna 2003, doručeným 2. května 2003, dopisem ze dne 5. května 2003, doručeným 6. května 2003, dopisem ze dne 26. května 2003, doručeným 28. května 2003, a e-mailem ze dne 12. února 2003, zaregistrovaným 14. února 2003, obdržela Komise připomínky zúčastněných stran.

- (6) Německo sdělilo Komisi připomínky dopisem ze dne 4. dubna 2003, doručeným 8. dubna 2003. Kromě toho Německo podalo dopisem ze dne 29. srpna 2003, doručeným 3. září 2003, připomínky k vyjádření zúčastněných stran.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 82, 5.4.2003, s. 12.

⁽²⁾ Úř. věst. C 28, 1.2.2000, s. 2.

⁽³⁾ Viz poznámka pod čarou 1.

- (7) Dne 19. května 2004 byl případ rozdělen a Komise vydala konečné rozhodnutí⁽⁴⁾, kterým *pro futuro* schválila oznámenou podporu, kterou Německo zamýšlelo poskytnout v období 2001–2005.
- (8) Dopisem ze dne 14. září 2004, doručeným 16. září 2004, oznámilo Německo v souladu s písemnou žádostí Komise ze dne 24. května 2004 další informace k neoznámené části opatření.
- (9) Dotčené rozhodnutí se týká výhradně podpor, které Německo protiprávně poskytlo bavorským strojním sdružením v době před rokem 2001 (výjimkou jsou podpory na sociální podnikovou pomoc).

II. POPIS PODPORY

II.1. Cíl a právní základ opatření

- (10) Cílem opatření je usnadnit spolupráci mezi zemědělskými a lesnickými podniky v Bavorsku dotováním tzv. „strojních sdružení a sdružení pro podnikovou pomoc“. Provádí se na základě zákona o podpoře bavorského zemědělství (Gesetz zur Förderung der bayerischen Landwirtschaft = LwFöG) ze dne 8. srpna 1974.

II.2. Příjemci

- (11) Příjemci opatření jsou bavorská strojní sdružení a Kuratorium bavorských strojních sdružení a sdružení pro podnikovou pomoc, zapsaný spolek (Kuratorium Bayerischer Maschinen- und Betriebshilferinge e.V. = KBM).

Bavorská strojní sdružení

- (12) Strojní sdružení jsou svépomocná zařízení zemědělců na místní, respektive regionální úrovni. Podle článku 9 LwFöG mohou tato zařízení vykonávat činnost pouze v následujících oblastech:

- a) sociální podniková pomoc (Komisí již schválena, viz 3. bod odůvodnění): strojní sdružení organizují výměnu pracovních sil v zemědělství v případě nemoci, nehod a dalších mimořádných sociálních událostí;
- b) zemědělská a lesnická podniková pomoc: strojní sdružení organizují výměnu pracovních sil v zemědělství a lesnictví, zejména ke zvládnutí sezónních pracov-

ních špiček a k provádění zvláštních prací zčásti pomocí vysoce kvalifikovaných zaměstnanců, kteří často nejsou v podnicích k dispozici;

- c) koordinace nabídky turistického ubytování v zemědělských a lesnických podnicích;

- d) mezipodnikové používání strojů: strojní sdružení organizují a koordinují mezipodnikovou výměnu strojů. Tím zemědělci ušetří za nákup vlastních speciálních strojů, které jsou mnohdy zvláště pro malé podniky nevhodné.

- (13) Strojní sdružení mají pouze úlohu zprostředkovatele. Vlastní služby – jako je poskytnutí strojů a pracovní síly – provádějí zemědělci, kteří za to od podniku, jenž služby využívá (= zemědělec), obdrží odměnu odpovídající tržní ceně. Jako protislužbu za služby poskytnuté ze strany strojních sdružení odvádějí zemědělci členský příspěvek a odměnu za příslušné služby.

- (14) Stát nedotuje všechny činnosti strojních sdružení. Z podpory je zejména vyloučena koordinace turistického ubytování a v rozvaze se zpracovává odděleně.

- (15) LwFöG vymezuje činnosti strojních sdružení na klíčové úlohy⁽⁵⁾ uvedené ve 12. bodu odůvodnění, které jsou dotovány (mimo vymezené výjimky). Pokud však strojní sdružení založí právně nezávislé dceřiné společnosti, mohou pak tyto vykonávat i jiné činnosti (čl. 10 písm. c) LwFöG), pokud tím není ohroženo plnění klíčových úloh. Mezi „vedlejší činnosti“, které je nutno zpracovávat v rozvaze odděleně (článek 12 LwFöG), patří:

- a) údržba zeleně;
- b) sběr, zpracování a recyklace organických odpadů;
- c) poskytování přepravy v oblasti zemědělství a lesnictví;
- d) lesnické práce;
- e) poskytování služeb obcím, např. odklizení sněhu, úklidové služby a podobné činnosti.

⁽⁴⁾ K(2004) 1629 v konečném znění.

⁽⁵⁾ Klíčové úlohy ve smyslu tohoto rozhodnutí jsou takové činnosti, na které lze podle německého práva poskytnout podporu.

KBM

- (16) KBM je organizace, která zastřešuje bavorská strojní sdružení. V období od roku 1994 do roku 2000 patřilo ke KBM 83 až 90 strojních sdružení, která byla složena z přibližně 100 000 zemědělských a lesnických podniků. KBM dostávalo platby za plnění následujících úloh:

- a) činnost jako ústřední kontaktní orgán ve styku s Bavorským státním ministerstvem zemědělství a lesnictví;
- b) správa veřejných prostředků ve prospěch strojních sdružení;
- c) ustanovení jednatelů s plným úvazkem a dalších zaměstnanců pro strojní sdružení;
- d) poradenství a podpora strojních sdružení ve všech otázkách mezipodnikového využívání strojů a pracovních sil;
- e) zajištění plošné nabídky činností strojních sdružení po celém Bavorsku;
- f) služební a odborný dozor nad jednatelem strojních sdružení;
- g) organizace vzdělávání a školení zaměstnanců strojních sdružení.

II.3. Rozpočet

- (17) Německo oznámilo, že podpory pro KBM a strojní sdružení byly vypláceny od roku 1974. Podle čl. 15 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ⁽⁶⁾, podléhají pravomoci Komise ve věci navrácení podpory promlčecí lhůtě deseti let. Vyšetřovací řízení Komise bylo zahájeno v roce 2001, což znamená, že desetiletá lhůta v souladu s čl. 15 odst. 2 uvedeného nařízení zasahuje až do roku 1991. Proto nebyly podpory vyplacené před tímto obdobím podrobeny žádné další kontrole.
- (18) Údaje k rozpočtu, které předložilo Německo a které jsou uvedené v následující tabulce, se týkají pouze plateb, které byly poskytnuty KBM a strojním sdružením v období 1992–2000.

(v EUR)

Rok	Podpory vyplacené KBM	z toho podpory strojním sdružením
1992	5 268 000,00	
1993	5 882 000,00	
1994	6 120 163,82	5 774 370,02
1995	6 005 123,14	5 661 987,48
1996	6 005 123,14	5 636 740,37
1997	5 112 918,81	4 777 826,08
1998	5 252 757,14	4 912 490,12
1999	5 007 205,07	4 734 342,77
2000	4 387 906,92	4 035 399,63

II.4. Druh a rozsah podpory

- (19) Opatření bylo financováno z prostředků spolkové země Bavorsko. Podpora byla poskytována ve formě přímých dotací ústřední organizaci strojních sdružení KBM. KBM převádělo část prostředků ve formě plateb a služeb připojeným strojním sdružením. Vyúčtování podpor pro strojní sdružení se provádělo v procentech formou podílu výdajů potřebných k zajištění klíčových úloh na celkových výdajích.

II.5. Důvody k zahájení formálního vyšetřovacího řízení

- (20) Po předběžné kontrole nebylo jasné, zda platby pro KBM z veřejných prostředků představovaly odměnu za služby, které KBM poskytovalo strojním sdružením, aniž by za takové služby byly překročeny tržní ceny, nebo zda takové platby překračují tržní ceny, a tím představují dotaci na provozní náklady KBM. Nebylo jasné, zda takové možné podpory spadají do oblasti působnosti nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* ⁽⁷⁾. Komise neměla k dispozici informace, podle kterých jsou takové podpory spojeny s investicemi nebo s jinými výdaji, na něž lze uplatnit podporu, nebo spadají do působnosti nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům ⁽⁸⁾. Proto bylo možná zapotřebí podpory hodnotit jako podnikové podpory, které jsou neslučitelné se společným trhem ⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 30.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 33. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 364/2004 (Úř. věst. L 63, 28.2.2004, s. 22).

⁽⁹⁾ Jak uvedl Soudní dvůr a Soud prvního stupně Evropských společenství, narušují podnikové podpory, tedy podpory, jimiž má být podnik osvobozen od nákladů, které by normálně musel v rámci svého běžného provozu nebo své obvyklé činnosti nést, v zásadě podmínky hospodářské soutěže (rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 8. června 1995 ve věci T-459/93, Siemens v. Komise, Sb. rozh. 1995 s. II-1675, body 48 a 77 a tamtéž uvedená judikatura).

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1. Nařízení ve znění aktu o přistoupení z roku 2003.

- (21) Podobná byla situace v souvislosti s platbami ve prospěch strojních sdružení. Zejména nebylo jasné, zda veřejné prostředky poskytované strojním sdružením státem prostřednictvím KBM byly použity výhradně k tomu, aby se snížily náklady na služby zemědělcům, takže by se mohlo pouze vycházet z podpory zemědělcům, nebo zda strojní sdružení dostávala jako podnik a jako poslední příjemce část prostředků, a tím podporu.
- (22) Z předběžné kontroly opatření kromě toho vyplynulo, že podpora se alespoň částečně poskytovala ve prospěch zemědělských a lesnických podniků. Komise měla vážné pochybnosti, zda by podpory na hospodářskou podnikovou pomoc a mezipodnikové používání strojů mohly být schváleny na základě oddílu 14 pokynů Společenství, nebo zda se v tomto případě spíše nejednalo o podnikové podpory ve prospěch zemědělských výrobců.
- (23) Dále bylo zapotřebí určit, zda mohly být různé okruhy činností strojních sdružení od sebe jednoznačně odděleny a zda platby státních podpor strojním sdružením nevedly k narušení hospodářské soutěže v jiných hospodářských odvětvích (tj. v okruhu činností mimo oficiální klíčové obory strojních sdružení).

III. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

III.1. Námitky k opatření

- (24) Komisi byla doručena celá řada stížností. Stěžovatelé tvrdí, že strojní sdružení působila nejen v klíčových oborech popsaných ve 12. bodu odůvodnění, ale kromě toho prý v soutěži s jinými obchodními podniky nabízela i další služby, jako komunální služby (např. odklizení sněhu, výstavba/údržba silnic, výstavba čističek odpadních vod), údržbu zeleně a péči o krajinu, výstavbu sportovních a golfových hřišť.
- (25) Podle názoru stěžovatelů není vzhledem k personální a územní blízkosti, respektive jednotnosti strojních sdružení a jejich dceřiných společností a také nedostatečným vymezením vlastních klíčových oborů strojních sdružení od jejich jiných hospodářských činností možné účinné rozdělení mezi okruhy činností podporovanými ze stát-

ních prostředků a nepodporovanými okruhy. Stěžovatelé zastávali názor, že by podpory mohly být použity ke křížovému dotování jiných hospodářských činností, a tím by mohly narušit hospodářskou soutěž i mimo odvětví zemědělství.

III.2. Připomínky zúčastněných stran během formálního vyšetřovacího řízení

- (26) Během formálního vyšetřovacího řízení Komise obdržela čtyři stanoviska. Zúčastněné strany nevyjadřují žádné obavy ohledně dotování klíčových úloh strojních sdružení, tedy sociální a hospodářské podnikové pomoci a používání strojů mezi podniky.
- (27) Předmětem stanovisek jsou „vedlejší činnosti“, které strojní sdružení provádějí prostřednictvím svých dceřiných společností, například odklizení sněhu v zimě nebo práce na údržbě zeleně a při péči o krajinu z pověření třetího podniku. V některých případech nelze tyto dceřiné společnosti od strojních sdružení odlišit, protože vystupují pod stejným názvem jako strojní sdružení a zaměstnávají stejné zaměstnance. Informace poskytnuté zúčastněnými stranami kromě toho poukazují na to, že strojní sdružení možná vystupují na trhu jako poskytovatelé určitých služeb (např. prodej provozních prostředků). V jednom stanovisku byly předloženy podrobné informace, které ukazují na to, že strojní sdružení nabízelo prostředky na ochranu rostlin za ceny, které se možná pohybovaly pod prodejní cenou výrobce, v každém případě ale pod běžnou tržní cenou. V jiných případech sice podle výpovědi zúčastněných stran vystupovaly jako předkladatelé nabídek, například ve veřejných soutěžích obchodní dceřiné společnosti, avšak provedení služeb pak bylo zadáno subdodavateli – mimo jiné strojním sdružením. Proto není podle názoru zúčastněných stran možné jednoznačně rozlišovat mezi klíčovými úlohami a jinými obchodními činnostmi strojních sdružení.

- (28) V důsledku personální a územní jednotnosti strojních sdružení, respektive KBM a jejich dceřiných společností, není možné zabránit křížovým dotacím obchodních činností uvedených ve 25. bodu odůvodnění. Jedna zúčastněná strana je navíc toho názoru, že strojní sdružení zneužívají své dominantní postavení na trhu ve smyslu článku 82 Smlouvy o ES a uzavírají dohody a jednají tak, že ve smyslu článku 81 Smlouvy o ES omezují hospodářskou soutěž.

- (29) Je třeba přihlédnout k tomu, že důkazy předložené zúčastněnými stranami na podporu jejich tvrzení se netýkají výhradně období před rokem 2001, které je předmětem tohoto rozhodnutí. Komise se domnívá, že takové příklady jsou přesto relevantní pro posouzení toho, zda i v době před rokem 2001 existovala možnost provádění křížového dotování a narušování hospodářské soutěže mimo odvětví zemědělství.

IV. PŘIPOMÍNKY NĚMECKA

- (30) Německo v dopise ze dne 4. dubna 2003 zastává názor, že jak KBM, tak i strojní sdružení nejsou podniky oprávněnými k podpoře. V případě KBM nedošlo k nabízení zboží nebo služeb na určitém trhu a v případě strojních sdružení nelze jejich činnosti v oblasti podporované státem (klíčové úlohy) hodnotit jako hospodářskou činnost, protože nejsou zaměřeny na dosažení zisku.
- (31) V dalších informacích sdělených v dopise ze dne 14. září 2004 zastává Německo názor, že skutková podstata, že strojní sdružení podle stanov nesmějí vykonávat hospodářskou činnost, je dostačujícím důkazem toho, že podpory mohly být výhradně ve prospěch zemědělců, k čemuž proto nejsou zapotřebí žádné další důkazy. Německo předložilo číselné údaje, z nichž vyplývá, že velmi vysoká část finanční podpory poskytnuté zemědělcům prostřednictvím strojních sdružení připadá na sociální podnikovou pomoc. Německo dospělo k závěru, že je možné vycházet z toho, že částka vyplacená svobodným státem Bavorsko KBM a strojním sdružením byla v plné výši poskytnuta zemědělcům jako jediným příjemcům.
- (32) Německo ve svém dopise ze dne 4. dubna 2003 uvádí, že podpory poskytnuté zemědělcům prostřednictvím strojních sdružení spadají do definice bezvýznamných podpor ve smyslu oddílu 14 pokynů Společenství a ustanovení podle téhož oddílu se dodržují. Proto lze podporu považovat za slučitelnou se společným trhem.
- (33) V dopise ze dne 4. dubna 2003 Německo cituje rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 24. července 2003 ve věci C-280/00 (*Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg*) ⁽¹⁰⁾, v němž se uvádí, že státní kompenzační opatření, pokud představují pouze protislužbu za splnění závazků veřejných služeb, nejsou za určitých podmínek zahrnována do pojmu podpora. Německo se domnívá, že tyto předpoklady je možné v příslušném případě považovat za splněné.

- (34) V souvislosti s obavami zúčastněných stran ohledně dopadu opatření na určité nezemědělské činnosti strojních sdružení a tvrzení týkajícího se křížové dotace jiných hospodářských odvětví oznámilo Německo následující.
- (35) V dopise ze dne 14. září 2004 uvádí Německo, že v období od roku 1994 do roku 2000 bylo založeno třináct nezávislých dceřiných společností k provádění činností uvedených v 15. bodu odůvodnění.
- (36) KBM, strojní sdružení a každá dceřiná společnost byly podle čl. 12 věty 5 LwFöG vždy povinny vést oddělené účetnictví. Bavorské úřady dodržování této povinnosti řádně prověřily.
- (37) Protože KBM a strojní sdružení mohly vykonávat pouze klíčové činnosti uvedené v jejich stanovách, obchodní dceřiné společnosti naproti tomu pouze pět „vedlejších činností“ uvedených v zákoně, nepovažovalo Německo na druhé straně za nutné vyhotovovat záznamy o pracovních dobách.
- (38) Německo tvrdí, že byla zavedena rozsáhlá opatření a kontrolní mechanismus, aby bylo zajištěno, že podpora bude použita výhradně na tři klíčové úlohy strojních sdružení tak, aby se vyloučilo riziko křížového dotování nezemědělských oblastí, a to:
- a) povinné oddělené účetnictví a sestavování rozvah pro KBM, strojní sdružení a jejich dceřiné společnosti;
 - b) jasné vymezení okruhů činností (klíčové úlohy pro strojní sdružení, vedlejší úlohy pro dceřiné společnosti);
 - c) omezení vedlejších činností na pět okruhů jasně stanovených v LwFöG;
 - d) výpočet vyplacených podpor se provádí na základě „nezbytných nákladů“ (čl. 12 věta 1 LwFöG). K výpočtu „nezbytných nákladů“ prověřily bavorské úřady jednotlivě každý výdaj, zda souvisí s klíčovými činnostmi strojních sdružení;

⁽¹⁰⁾ Sb. rozh. 2003 s. I-7747.

e) vedlejší činnosti jsou z podpory výslovně vyjmuty (čl. 12 věta 3 LwFöG);

f) krácení prostředků na podporu pro strojní sdružení s obchodními dceřinými společnostmi o 10 % (čl. 12 věta 6 LwFöG).

V. POSOUZENÍ PODPORY

V.1. Existence podpory

(39) Podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES jsou podpory poskytovány v jakékoliv formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, zakázány.

(40) Tyto předpoklady jsou, jak vyplývá z níže uvedených informací, splněny.

(41) Stávající opatření podpory je financováno ze státních prostředků.

V.1.1. Podpora ve prospěch KBM

(42) Činnosti KBM se netýkají výroby, zpracování a uvádění na trh výrobků podle přílohy I Smlouvy o ES.

(43) Německo předložilo seznam činností prováděných KBM (viz 16. bod odůvodnění). V některých případech se nejedná o hospodářskou činnost. Zejména činnosti KBM ve funkci ústředního kontaktního orgánu ve styku s Bavorským státním ministerstvem zemědělství a lesnictví, služebního a odborného dozoru nad jednatelem strojních sdružení a správy veřejných prostředků ve prospěch strojních sdružení nelze označovat za služby poskytované na určitém trhu. Proto je nelze hodnotit jako hospodářskou činnost. KBM proto není možné s ohledem na tyto činnosti hodnotit jako podnik ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

(44) Platby k úhradě správních nákladů KBM nesplňují všechny znaky skutkové podstaty čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES. Nejedná se tedy o státní podpory ve smyslu uvedeného článku.

(45) KBM vykonává ale i hospodářské činnosti:

a) poskytuje určité poradenské služby strojním sdružením;

b) nabízí vzdělávací akce a školení pro zaměstnance strojních sdružení;

c) vytváří softwarové programy, které se následně prodávají zemědělcům.

(46) Protože se toto zboží a služby nabízejí na určitém trhu a jedná se přitom o hospodářskou činnost, je KBM třeba hodnotit jako podnik ve smyslu čl. 87 odst. 1 ⁽¹¹⁾ Smlouvy o ES.

(47) S ohledem na poradenskou činnost, vzdělávací akce a školení poskytované KBM by tyto služby měly být poskytovány zejména ve prospěch strojních sdružení a jejich dceřiných společností, protože se jim tyto služby poskytují bezplatně nebo za příspěvek na výdaje, který se pohybuje pod tržní cenou. Německo však nepředložilo žádné informace o tom, zda příspěvky placené ročně KBM odpovídají nákladům, které KBM při výkonu těchto činností skutečně vznikají, a lze je tedy pokládat za náhradu k tržním cenám za služby, které poskytuje KBM v pověření svobodného státu Bavorsko strojním sdružením, nebo zda tyto příspěvky náklady případně přesahují. Poskytování veřejných prostředků KBM navíc není výslovně vázáno podmínkou, že všechny prvky podpory, které jsou v ní obsaženy, musí být strojním sdružením nebo jejich dceřiným společností předány v plné výši. Na základě předložených informací tedy nelze zcela vyloučit, že toto opatření obsahuje prvek podpory ve prospěch KBM.

(48) Nelze také zjistit, zda je tato podpora tak nízká, že na základě nařízení (ES) č. 69/2001 nepředstavuje státní podporu, protože nejsou splněny všechny znaky skutkové podstaty čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

⁽¹¹⁾ Podle ustálené judikatury Soudního dvora Evropských společenství zahrnuje pojem podniku v rámci práva hospodářské soutěže všechny jednotky vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na jejich právní formě a způsobu jejich financování (viz mj. rozsudek ze dne 12. září 2000, spojené věci C-180/98 až C-184/98, Pavlov a další v. Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, Sb. rozh. 2000 s. I-6451, bod 74). Podle rovněž ustálené judikatury se hospodářskou činností nazývá každá činnost, která spočívá v tom, že se na určitém trhu nabízí zboží nebo služby (rozsudky ze dne 16. června 1987 ve věci C-118/85, Komise v. Itálie, Sb. rozh. 1987 s. 2599, bod 7, ze dne 18. června 1998 ve věci C-35/96, Komise v. Itálie, Sb. rozh. 1998 s. I-3851, bod 36 a také citovaný rozsudek Pavlov a další, bod 75).

- (49) Je třeba vycházet z toho, že opatření ve prospěch hospodářské činnosti KBM může mít dopad na obchod mezi členskými státy. Podle judikatury Evropského soudního dvora ve věci *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg* ⁽¹²⁾ neexistuje žádný práh a procentní sazba, u kterého nebo u které by bylo možné vycházet z toho, že nebyl narušen obchod mezi členskými státy. Možnost narušení obchodu mezi členskými státy předem nevylučuje ani relativně nízký objem podpory, ani relativně malá velikost zvýhodněných podniků.
- (50) Proto lze finanční příspěvek poskytovaný KBM hodnotit jako státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.
- V.1.2. Podpora ve prospěch strojních sdružení
- (51) Strojní sdružení vykonávají hospodářskou činnost tím, že na skutečném nebo potenciálním trhu nabízejí služby za úplatu (koordinace poskytování strojů, výměna pracovních sil apod.). Proto je strojní sdružení třeba hodnotit jako podnik ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.
- (52) Strojní sdružení nejsou vlastníky strojů. Zprostředkované pracovní síly sama nezaměstnávají. Jejich klíčová činnost je tedy čistě zprostředkovatelská, srovnatelná s činností realitního makléře nebo pracovní zprostředkovatelské agentury, která vytváří kontakt mezi nabídkou a poptávkou. V oblasti výroby, zpracování a uvádění na trh výrobků podle přílohy I Smlouvy o ES strojní sdružení nepůsobí.
- (53) Při výkonu „klíčových činností“ strojních sdružení vznikají specifické provozní náklady a náklady na zaměstnance, například platy zaměstnanců, pronájem kanceláří a další kancelářské výdaje. Pokud by nebyly poskytnuty státní podpory, financovaly by se tyto výdaje prostřednictvím členských příspěvků a plateb *ad hoc* ze strany zemědělců za poskytnutí pracovních sil a/nebo strojů. Poskytování státních podpor strojním sdružením má v zásadě vliv na snížení členských příspěvků a plateb *ad hoc*. Lze vycházet z toho, že podpory vyplácené strojním sdružením jsou alespoň zčásti poskytovány zemědělcům, kteří jsou členy strojních sdružení, a z dostupných dokladů vyplývá, že ve velké části plateb, které strojní sdružení obdržela prostřednictvím KBM, došlo skutečně k jejich předání zemědělcům.
- (54) Německo ale neposkytlo přesvědčivé důkazy o tom, že část podpory přece jen nezůstala strojním sdružením, protože strojní sdružení nebyla ze zákona povinna získanou částku podpory předat zemědělcům ve formě služeb za snížené ceny v plné výši.
- (55) Strojní sdružení a jejich dceřiné společnosti získávaly službami, které jim poskytovalo KBM ve formě poradenství a také vzdělávání a školení zaměstnanců strojních sdružení, i hospodářské výhody, protože tyto služby byly poskytovány buď bezplatně, nebo za odměnu, která se pohybovala pod tržní cenou.
- (56) Německo nepředložilo Komisi informace, které by jí umožnily zjistit částku podpory poskytnuté v této formě strojním sdružením.
- (57) Proto nelze zjistit, zda podpora, kterou strojní sdružení obdržela ve formě plateb a služeb ze strany KBM, je natolik zanedbatelná, aby ji bylo možné hodnotit jako podporu *de minimis* podle nařízení (ES) č. 69/2001.
- (58) Na základě předložených informací je proto nutné vycházet z toho, že opatření zvýhodňuje určité podniky (strojní sdružení) v Bavorsku.
- (59) Navíc lze vycházet z toho, že opatření ve prospěch strojních sdružení může narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy, protože některé služby poskytované strojními sdruženími by mohly být nabízeny i v zahraničí. Podle judikatury Evropského soudního dvora neexistuje žádný práh a procentní sazba, u kterého nebo u které by bylo možné vycházet z toho, že nebyl narušen obchod mezi členskými státy. Možnost narušení obchodu mezi členskými státy totiž předem nevylučuje ani relativně malý objem podpory, ani relativně malá velikost zvýhodněného podniku ⁽¹³⁾.
- (60) Proto se v případě opatření jedná o podporu ve prospěch strojních sdružení ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

⁽¹²⁾ Viz poznámka pod čarou 10.

⁽¹³⁾ Viz poznámka pod čarou 10.

V.I.3. Podpory dceřiným společnostem strojních sdružení

- (61) Kontrola obchodněprávních nebo daňověprávních problémů v členských státech a rovněž stížnosti hospodářských subjektů předložené v této souvislosti spadají v zásadě do působnosti členských států. V daném případě by však mohla podpora poskytnutá Německem narušit hospodářskou soutěž. Proto ji Komise prověřila z tohoto hlediska.
- (62) Připomínky zúčastněných stran poukazují na to, že podpory poskytované strojním sdružením a KBM mohly vést ke křížovému dotování „vedlejších činností“ vykonávaných dceřinými společnostmi strojních sdružení.
- (63) Pokud nelze přesvědčivě dokázat, že mezi činnostmi mateřské společnosti (strojního sdružení) a její dceřiné společnosti existuje jasné skutkové a právní rozdělení, nelze vyloučit, že část veřejných prostředků poskytnutých mateřské společnosti mohla plynout do dceřiné společnosti.
- (64) Proto je zapotřebí prověřit skutkovou a právní situaci v období od roku 1994 do roku 2000 s ohledem na povinnosti a preventivní opatření, které Německo přijalo s cílem zamezit křížovému dotování dceřiných společností strojních sdružení.
- (65) Německo ve svém stanovisku tvrdí, že mezi strojními sdruženími a jejich dceřinými společnostmi existuje úplné bilanční, územní, personální a věcné rozdělení. Z dostupných důkazů však vyplývá něco jiného.
- (66) Ustanovení čl. 12 věty 1 LwFöG stanoví, že mezi strojními sdruženími a jejich dceřinými společnostmi je třeba provést účetní a bilanční rozdělení. Zdá se, že Bavorsko tuto povinnost splnilo a prověřilo.
- (67) S ohledem na logistiku jsou si však strojní sdružení a jejich dceřiné společnosti zjevně velmi blízké. V mnoha případech byly očividně využívány tytéž prostory. Například KBM, dceřiná společnost MR Bayern GmbH a dceřiná společnost „meinhof.de AG“ měly tutéž poštovní adresu a stejné telefonní číslo; rovněž využívaly stejné kancelářské prostory.
- (68) Zákon LwFöG personální vymezení nestanoví. KBM, strojní sdružení a jejich dceřiné společnosti se skutečně dělí o tytéž zaměstnance. Zvláště zaměstnanci strojních sdružení byli většinou zaměstnáni u dceřiných společností. Předseda představenstva KBM byl a stále je zároveň předsedou dozorčí rady společnosti „meinhof.de AG“ a jednatel společnosti MR Bayern GmbH byl zároveň jednatelem společnosti „meinhof.de AG“.
- (69) Zdá se, že Německo o této blízkosti mezi strojními sdruženími a jejich dceřinými společnostmi bylo informováno. V dopise Bavorského státního ministerstva zemědělství a lesnictví z roku 1997 jsou vysvětleny zásady, podle nichž je třeba provádět účetní kontrolu ve strojních sdruženích. V dopise se zejména uvádí, že práce, které vykonávají zaměstnanci strojních sdružení jménem obchodních dceřiných společností, je nutno fakturovat za tržní ceny a že tyto odměny za služby poskytnuté strojními sdruženími je třeba odečíst od „nezbytných nákladů“, které jsou podkladem pro výpočet státních podpor strojním sdružením.
- (70) Protože však nejsou k dispozici podrobné pracovní záznamy, z nichž by vyplývalo, kolik hodin pracovali zaměstnanci pro strojní sdružení, resp. pro jejich dceřiné společnosti, a protože bylo možné využívat tytéž prostory, nebylo by možné přesně prověřit, kolik pracovních hodin zaměstnanci strojních sdružení odpracovali ve prospěch dceřiné společnosti.
- (71) Skutečnost, že státní podpora byla automaticky krácena o 10 %, pokud strojní sdružení vykonávalo vedlejší činnosti prostřednictvím obchodní dceřiné společnosti, rovněž poukazuje na to, že rozdělení činností nemohlo být úplné, neboť existence skutečně oddělené obchodní dceřiné společnosti by neměla na „nezbytné náklady“, které musela hradit strojní sdružení, aby mohla vykonávat své klíčové činnosti, žádný vliv.
- (72) Navíc byl v Německu v roce 2001 zaveden systém podrobných pracovních záznamů, podle něhož každé strojní sdružení muselo za každých šest měsíců zaznamenat, kolik hodin pracovali zaměstnanci pro strojní sdružení („klíčové činnosti“), respektive obchodní dceřinou společnost („vedlejší činnosti“). Systém byl zaveden, aby se zjistilo, jak velkou část své pracovní doby trávili zaměstnanci strojních sdružení „vedlejšími činnostmi“. Zavedení takového systému však nepřímo poukazuje i na oprávněnost domněnky Komise, že před rokem 2001 neexistovalo úplné personální a věcné rozdělení.

- (73) Reklama v tisku a na webových stránkách se prováděla rovněž společně a z dostupných důkazů vyplývá, že obchodní dceřiné společnosti velkoryse používaly logo strojních sdružení. Dceřiná společnost „meinhof.de AG“ například používala logo „MR“ – tedy logo strojních sdružení – na formulářích objednávek, informacích pro členy a na svých internetových stránkách. V inzertech v místním tisku nemohou čtenáři rozlišovat mezi strojními sdruženími a jejich dceřinými společnostmi. Také není jasné, jakým způsobem se rozdělovaly náklady na reklamní akce mezi strojními sdruženími a dceřinými společnostmi.
- (74) Komise se proto domnívá, že Německo nemělo k dispozici systém, který by byl schopen předem účinně vyloučit křížové dotování mezi strojními sdruženími a jejich dceřinými společnostmi. Nelze tedy vyloučit, že část státních podpor, které obdržela strojní sdružení nebo KBM, neplynula dceřiným společností – např. ve formě zaměstnanců nebo služeb poskytnutých dceřiné společnosti bezplatně nebo za ceny, které se pohybují pod tržní cenou.
- (75) Na základě předložených informací nelze zjistit, zda je takový prvek podpory ve prospěch dceřiné společnosti tak nízký, že ho nelze na základě nařízení (ES) č. 69/2001 hodnotit jako státní podporu.

V.1.4. Služby obecného hospodářského zájmu

- (76) S ohledem na výhradu vyjádřenou Německem v jeho stanovisku, že dané opatření na základě rozsudku Evropského soudního dvora v případě *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg* ⁽¹⁴⁾ nemůže spadat pod pojem podpory, poukazuje Komise na to, že nejsou *prima facie* splněny všechny podmínky uvedené v rozsudku *Altmark*. Za prvé představuje popisované zprostředkování strojů a pracovních sil mezi zemědělci – jak bylo popsáno – běžnou hospodářskou činností, a nikoli službu obecného hospodářského zájmu vázanou na přesně definované závazky veřejných služeb. Za druhé nebyly parametry, na jejichž základě se vypočítá výše vyrovnávací platby, stanoveny předem. Za třetí Německo neprokázalo, že výše vyrovnávací platby nepřevyšuje částku, která je vzhledem k příslušným příjmům a přiměřenému zisku za poskytování služeb prováděných v obecném hospodářském zájmu, nezbytná k tomu, aby byly zcela nebo částečně uhrazeny vzniklé náklady.

V.1.5. Podpory zemědělcům

- (77) Opatřením byly zvýhodněny i zemědělské podniky. Mohly využívat celostátní síť strojních sdružení, která organizovala zprostředkování strojů a pracovních sil za platbu členského příspěvku, který neodpovídal plné výši nákladů, respektive za platbu zprostředkovacích poplatků, které neodpovídaly plné výši nákladů.
- (78) Německo oznámilo, že intenzita podpor poskytovaných strojním sdružením v dotčeném období se pohybovala kolem 50 % „nezbytných nákladů“. Vzhledem k celkové výši podpory (přibližně 5 mil. EUR ročně) a počtu zemědělců, kteří jako členové strojních sdružení směli využívat jejich služby (asi 100 000), lze zjistit, že i kdyby byla podpora zemědělcům poskytnuta v plné výši, nečinila by částka ve prospěch jednotlivého zemědělce v průměru více než 50 EUR ročně.
- (79) V článku 3 nařízení Komise (ES) č. 1860/2004 ze dne 6. října 2004 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* v zemědělském odvětví a v odvětví rybolovu ⁽¹⁵⁾, které se zakládá na zkušenostech Komise v této oblasti, se stanoví, že velmi nízké částky podpory, které jsou poskytovány v zemědělském odvětví, jsou za určitých podmínek považovány za opatření, která nesplňují všechny znaky skutkové podstaty čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES. Komise zejména stanovila, že podpora, která v období tří let nepřekročí celkem 3 000 EUR, nenarušuje nebo nemůže narušit hospodářskou soutěž, a proto nespadá pod čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES za předpokladu, že celková částka podpor poskytnutých podniku v zemědělském odvětví v průběhu období tří let nepřekročí 0,3 % hodnoty roční zemědělské produkce (přičemž se celková částka podpor v zemědělském odvětví v Německu pohybovala v roce 2001 kolem 133 470 000 EUR).

- (80) V čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1860/2004 se stanoví, že toto nařízení platí i pro podpory poskytnuté před jeho vstupem v platnost, pokud podpory splňují podmínky uvedené v nařízení. Komise se v daném případě domnívá, že tyto podmínky jsou splněny; částka podpory vyplacená jednotlivci byla totiž velmi nízká, celková částka vyplacená Německem činila pouze přibližně 5 mil. EUR ročně, podpora se netýkala vývozních činností, nebyla závislá na použití tuzemských výrobků v neprospěch dováženého zboží a neřídila se cenou nebo množstvím prodaných výrobků. Hospodářskou analýzu požadovanou v nařízení Komise již provedla zejména v souvislosti s rozhodnutím o státní podpoře N 145/04 ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. L 325, 28.10.2004, s. 4.

⁽¹⁶⁾ K(2004) 2669 ze dne 14. července 2004 – Francie – podpora výrobcům mléka, kteří utrpěli škody konkursem firmy Parmalat.

⁽¹⁴⁾ Viz poznámka pod čarou 10.

(81) Je třeba zohlednit, že Komise ve svém rozhodnutí v budoucnu schvalovat takové podpory zemědělcům⁽¹⁷⁾ prověřila slučitelnost téhož opatření s oddílem 14 pokynů Společenství a dospěla k závěru, že opatření podpory je vzhledem ke zvláštním skutečnostem případu slučitelné se Smlouvou o ES. Ve zde prověřovaném případě však z použití zásad uvedených v nařízení (ES) č. 1860/2004 vyplývá, že prověření podle oddílu 14 pokynů Společenství je zbytečné.

(82) Podpora poskytovaná zemědělcům ve formě služeb strojních sdružení za nižší ceny proto není státní podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

V.1.6. Závěr

(83) Na základě všech těchto důvodů dochází Komise k závěru, že dotčené opatření je podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES ve prospěch KBM, jednotlivých strojních sdružení a také jejich dceřiných společností. O podporu ve prospěch zemědělců se nejedná.

V.2. Použití čl. 87 odst. 3 Smlouvy o ES

(84) Je proto třeba prověřit, zda je možné podle čl. 87 odst. 2 a 3 Smlouvy o ES použít jednu z výjimek, respektive osvobození od obecného zákazu podpory. U konkrétního opatření se nejedná o podpory sociální povahy podle čl. 87 odst. 2 písm. a) Smlouvy o ES, o podpory podle čl. 87 odst. 2 písm. b) Smlouvy o ES k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi ani o podpory podle čl. 87 odst. 2 písm. c) Smlouvy o ES s ohledem na rozdělení Německa. Nelze použít ani zvláštní skutkové podstaty čl. 87 odst. 3 písm. a), b), d) nebo e) Smlouvy o ES. Německo se ani neodvolalo na žádné z těchto ustanovení. Snad jedinou použitelnou výjimečnou skutkovou podstatu představuje čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy o ES.

V.2.1. Slučitelnost podpor poskytovaných KBM

(85) Jak je popsáno ve 42. až 50. bodu odůvodnění, není jasné, zda podpory poskytované KBM spadají do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 69/2001. Podle předložených informací nejsou poskytnuté podpory vázány na investice a nespádají ani pod nařízení (ES) č. 70/2001. Nebyly uvedeny ani jiné skutkové podstaty, které by bylo možné podporovat.

(86) Proto je finanční podporu poskytnutou KBM třeba hodnotit jako podnikovou podporu⁽¹⁸⁾, která je podle ustálené judikatury neslučitelná se společným trhem, pokud nebyly prostředky poskytovány strojním sdružením a pokud přesahují maximální částky stanovené nařízením (ES) č. 69/2001.

V.2.2. Slučitelnost podpor poskytovaných strojním sdružením a jejich dceřiným společnostem

(87) Jak je popsáno ve 42. až 60. bodu odůvodnění, získala strojní sdružení a jejich dceřiné společnosti službami, které jim KBM poskytovalo ve formě poradenství a také vzdělávání a školení zaměstnanců, výhody. Taková opatření lze podle nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání⁽¹⁹⁾ hodnotit jako podpory na vzdělávání a školení. Vzhledem k poradenské činnosti by bylo možné použít nařízení (ES) č. 70/2001. Informace předané Německem Komisi však nepostačují k posouzení, zda byla ustanovení těchto nařízení dodržena.

(88) S ohledem na finanční podpory poskytované KBM přímo strojním sdružením platí *mutatis mutandis* úvahy uvedené v 85. a 86. bodu odůvodnění. Nelze vyloučit, že část podpory byla v důsledku nedostatečného vymezení strojních sdružení a jejich dceřiných společností strojními sdruženími zadržena a dále poskytnuta dceřiné společnosti.

⁽¹⁸⁾ Viz poznámka pod čarou 11.

⁽¹⁹⁾ Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 20. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 363/2004 (Úř. věst. L 63, 28.2.2004, s. 20).

⁽¹⁷⁾ Viz poznámka pod čarou 4.

- (89) Na druhé straně Německo předložilo číselné údaje, které ukazují, že velká část podpory byla skutečně poskytnuta zemědělcům. Komise se domnívá, že lze vycházet z toho, že platby, které Bavorsko provedlo prostřednictvím KBM strojním sdružením, byly poskytnuty zemědělcům, pokud podle informací předložených Německem odpovídají průměrným nákladům na služby.
- (90) Z toho vyplývá, že platby přesahující částky vypočítané v souladu s průměrnými náklady na příslušnou službu, které byly zemědělcům průkazně poskytnuty a které za období tří let překračují strop 100 000 EUR na příjemce stanovený nařízením (ES) č. 69/2001, je nutno hodnotit jako podnikové podpory neslučitelné se společným trhem.
- (96) Podpory strojním sdružením a jejich dceřiným společnostem jsou, pokud nebyly dále poskytovány zemědělcům, neslučitelné se společným trhem. Úkolem Německa je prokázat, v jaké výši byly podpory poskytovány zemědělcům. Jako základ k výpočtu je nutno použít průměrné náklady na služby poskytované strojními sdruženími bez jejich obchodních dceřiných společností, aby se zamezilo tomu, že do výpočtu budou zahrnuty částky, které mohly být v prospěch dceřiných společností.
- (97) Německo musí být vyzváno, aby podpory neslučitelné se společným trhem ve smyslu čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 659/1999 požadovalo zpět, pokud podpory nespádají do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 69/2001,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

V.3. Výběr KBM

- (91) Bavorský zákon o podpoře zemědělství stanoví, že v Bavorsku může být uznána a podporována pouze jediná taková organizace. K uznání KBM došlo již v roce 1972. Německo v rámci svých připomínek oznámilo, že se jedná o svépomocné zařízení bavorských zemědělců, které zaujímá zvláštní postavení, protože neexistují podobná zařízení, s nimiž by mohlo soutěžit.
- (92) Výběr KBM proto na první pohled nepředstavuje porušení ustanovení Společenství v oblasti koordinace postupů k zadávání veřejných zakázek na provádění služeb. Komise si však vyhrazuje další analýzu opatření z pohledu předpisů Společenství o veřejných zakázkách.

VI. ZÁVĚRY

- (93) Komise dospěla k závěru, že Německo provedlo opatření, které je předmětem tohoto rozhodnutí, protiprávně, a tím porušilo čl. 88 odst. 3 Smlouvy o ES. Z uvedených důvodů je Komise tohoto názoru:
- (94) Podpora poskytovaná zemědělcům ve formě zprostředkování strojů a pracovních sil není státní podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.
- (95) Podpora KBM je, pokud nebyla dále poskytována strojním sdružením, neslučitelná se společným trhem. Proto musí být Německo vyzváno, aby tyto podpory neslučitelné se společným trhem ve smyslu čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 659/1999 požadovalo zpět, pokud podpory nespádají do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 69/2001.

Článek 1

Finanční částky, které Německo poskytlo bavorským zemědělcům prostřednictvím bavorských strojních sdružení ve formě dotovaných služeb na zprostředkování strojů a pracovních sil, nejsou podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

Článek 2

Státní podpora, kterou Německo poskytlo ve prospěch Kuratoria bavorských strojních sdružení a sdružení pro podnikovou pomoc, zapsaný spolek (Kuratorium Bayerischer Maschinen- und Betriebshilferinge e.V.), je neslučitelná se společným trhem, pokud nebyly finanční prostředky poskytnuty strojním sdružením a v období tří let přesahují strop 100 000 EUR na příjemce stanovený nařízením (ES) č. 69/2001.

Článek 3

Státní podpora, kterou Německo poskytlo ve prospěch strojních sdružení a jejich dceřiných společností, je neslučitelná se společným trhem, pokud nebyly finanční prostředky podle dokladu předloženého Německem podle článku 4 poskytnuty zemědělcům a pokud podpora v období tří let přesahuje strop 100 000 EUR na příjemce stanovený nařízením (ES) č. 69/2001.

Článek 4

K určení podpory neslučitelné se společným trhem a uvedené v článcích 2 a 3 předloží Německo výpočet průměrných nákladů na služby poskytnuté zemědělcům strojními sdruženími, která nemají obchodní dceřiné společnosti.

Článek 5

Německo učiní nezbytná opatření, aby protiprávně vyplacené podpory uvedené v článcích 2 a 3 vyžádalo od příjemců zpět.

Požadavek na navrácení musí být proveden bezodkladně a podle postupů vnitrostátního práva, pokud dovolují bezodkladné a účinné provedení tohoto rozhodnutí. Podpora požadovaná k navrácení zahrnuje úroky od data jejího poskytnutí příjemci do okamžiku jejího navrácení. Výpočet úroků se provádí podle kapitoly V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ⁽²⁰⁾.

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno Spolkové republice Německo.

V Bruselu dne 14. prosince 2004.

Za Komisi

Mariann FISCHER BOEL

členka Komise

⁽²⁰⁾ Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1.